

rabbijn Marx nodigt Van de Beek uit voor sjabbat

'Ga eens met levende joden in gesprek!'

'Hoe kun je over Jezus schrijven als je nog nooit een sjabbat hebt meegemaakt?'. Rabbijn Marx noemt de opvattingen van prof.dr. Van de Beek arrogant. 'Hijzelf is aardiger dan zijn theologie'.

dr. Tzvi Marx

Foto: Howard Gaffin/Hei

4

Door Margot C. Berends

Laat de naam van prof. Abraham van de Beek vallen, en rabbijn dr. Tzvi Marx staat meteen in lichterlaaie. In korte, afgebeten zinnen gaat hij in op wat deze hoogleraar op de bijeenkomst van het Appèl Kerk en Israël te berde bracht (zie W&D nr. 18). Marx: "Van de Beek stelt dat de joden God en de thora nooit hebben begrepen. Ook kunnen ze volgens hem nooit beantwoorden aan de geboden van God, omdat ze Jezus niet als Messias erkennen. Wat een arrogantie! En dat terwijl Van de Beek verder een fijne man is. Goddank is hijzelf aardiger dan zijn theologie."

Gevaarlijk

Marx begint bijna vuur te spuwen als hij vertelt dat Van de Beek Auschwitz een openbaring van God noemt. "Hoe dan? Dat is toch blasfemie! Het is naïef en simpel gedacht, maar vooral vind ik het gevaarlijk. Deze man is namelijk hoogleraar, hij leidt predikanten op. Het is een schande dat zo iemand aangesteld is als docent. Op die manier belandt het anti-judaïstisch denken in een vicieuze cirkel: zo'n Van de Beek gelooft dat Jezus de Waarheid is, die vindt hij dan vervolgens ook overal in

de Bijbel en daarom geeft hij zijn overtuiging als de enige ware door aan studenten. Afgestudeerde predikanten prediken het vervolgens weer in de kerk. Veel christelijke geschriften zijn doortrokken van anti-judaïsme. Als een kankergezwell is het geworteld in teksten van grote schrijvers als Erasmus, Luther en Calvijn. Het is een gewoonte, het is *common sense* geworden om zo te schrijven. Het is niet door Gods Woord ingegeven, maar door haat en jaloezie van de mens. Toch zijn er ook veel christenen die niet zoveel met de christelijke Jezus hebben. Ook predikanten, maar die durven het niet hardop te zeggen. Het christendom heeft theologische psychotherapie nodig. Kom op predikanten, wees niet bang! Je hoeft je gemeente niet te shockeren, maar probeer volgens een plan over Jezus te praten. Je moet niet meepraten met de rest, anders word je deel van het probleem."

Kritiek

Marx constateert dat er gelukkig ook een tegenbeweging is. Iemand als dr. Geert Cohen Stuart kijkt niet vanuit het christendom naar het jodendom, maar bekijkt andersom het Nieuwe

Testament vanuit de joodse achtergrond. "Goddank zijn er christenen die kritisch durven te zijn. Maar het is moeilijk om kritiek te hebben op de eigen cultuur. De profeten hadden dat ook, en profeten zijn nooit geliefd. Kritiek is echter zelfs een gebod, lees Leviticus 19:17 maar: je moet je naaste liefhebben én je moet je medemens onder kritiek stellen. Als je een ander niet bekritiseert, ben je medeverantwoordelijk. Als je geen kritiek wilt geven of krijgen, ben je geen liefhebber mens. Maar de christelijke theologie gaat ervan uit dat ze de Waarheid al gevonden heeft, dus kritiek is niet meer mogelijk. In de Talmud staat: deze én deze zijn de woorden van de levende God, oftewel: de ene mening én de tegenovergestelde mening. Hillel, een leraar uit de tijd van Herodes die erg belangrijk is in het jodendom, wilde altijd het pro én het contra kennen, hij liet de discussie en de meningsverschillen bestaan."

Sjabbat

Ook Van de Beek moet maar eens de zaak van de andere kant durven te bekijken, vindt Marx: "Professor Van de Beek, ik nodig je uit om bij ons te